

PENSIOENREGLEMENT 2018

Van Stichting Pensioenfonds Rockwool,
voor de pensioenregeling van Rockwool B.V.

Toelichting bij pensioenbegrippen

afkoop	Een pensioenuitvoerder heeft de mogelijkheid om kleine pensioenen af te kopen. Het pensioenbedrag moet dan beneden een wettelijk bepaalde grens (die ieder jaar wijzigt) blijven. De pensioenaanspraken vervallen dan, maar de pensioenuitvoerder keert in plaats daarvan een bedrag ineens, de afkoopwaarde, uit aan de pensioengerechtigde.
arbeidsongeschiktheid	Iemand is arbeidsongeschikt indien hij een uitkering krachtens de WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen) ontvangt.
deelnemer	De werknemer met een arbeidsovereenkomst met de werkgever die deelneemt in de pensioenregeling.
franchise	Bij pensioenopbouw wordt verondersteld dat de deelnemer van de overheid de AOW zal ontvangen. Bij de vaststelling van de pensioenen wordt daarmee rekening gehouden door het salaris eerst te verminderen met een bedrag, de franchise. In het pensioenreglement worden twee franchises gehanteerd, namelijk de opbouwfranchise en de premiefranchise. De opbouwfranchise wordt gebruikt voor de berekening van pensioenaanspraken, de premiefranchise voor de vaststelling van de te betalen premie.
geregistreerd partnerschap	Het geregistreerd partnerschap komt net als het huwelijk tot stand via de ambtenaar van de burgerlijke stand. Het geregistreerd partnerschap komt in veel opzichten overeen met het huwelijk.
gewezen deelnemer	De (ex-)werknemer van wie het deelnemerschap in de pensioenregeling is beëindigd anders dan door het bereiken van pensioendatum of overlijden,
gezamenlijke huishouding	Volgens een pensioenregeling kan er partnerpensioen voor niet-wettelijke partnerrelaties bestaan. Hiervoor is onder andere een gezamenlijke huishouding op één adres vereist. Tevens is van belang dat de samenlevingsovereenkomst notarieel wordt vastgelegd.
indexcijfers (loonindex of prijsindex)	Soms worden bedragen aangepast aan de hand van de ontwikkeling van de lonen of de prijzen. Hulpmiddel zijn dan indexcijfers (loonindexcijfers of prijsindexcijfers) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Door vergelijking van CBS-cijfers uit verschillende jaren, wordt de ontwikkeling over die periode vastgesteld.
jaarsalaris	In de pensioenberekening speelt het jaarsalaris een centrale rol. In het pensioenreglement is opgenomen welke salariscomponenten meetellen.
notariële samenlevingsovereenkomst	Als ongehuwd samenwonenden onderlinge (financiële) afspraken maken, kunnen ze die in een overeenkomst door een notaris laten vastleggen. Natuurlijk kunnen ze ook hun afspraken zelf op papier zetten zonder dat er een notaris aan te pas komt (of ze kunnen helemaal niets opschrijven), maar in die situaties voldoet de partnerrelatie niet aan de eisen van de pensioenregeling om partnerpensioen te kunnen krijgen.
partner	In de Pensioenwet wordt de term partner gebruikt voor degene die aanspraak kan maken op partnerpensioen. Onder partner wordt verstaan de gehuwde en de geregistreerde partner. In het pensioenreglement is opgenomen dat er ook partnerpensioen is voor de ongeregistreerde partner (samenwonend). In het pensioenreglement is een en ander uitgewerkt.
pensioendatum	De datum waarop het pensioen zal ingaan volgens de normale uitgangspunten uit het pensioenreglement, of de datum waarop het pensioen na een keuze tot verschuiving van de pensioendatum feitelijk in gaat.
pensioengerechtigde kinderen	De kinderen van de deelnemer komen in aanmerking voor wezenpensioen. Dat zijn niet alleen de biologische kinderen waarvoor de deelnemer als ouder wordt aangemerkt, maar ook de adoptiekinderen en pleegkinderen. Als de deelnemer een partner heeft met kinderen die niet kind van de deelnemer zijn, komen ook

	die kinderen voor wezenpensioen in aanmerking, mits zij maar behoren tot het gezin of de gezamenlijke huishouding van de deelnemer en de partner.
pensioengrondslag	Als in de pensioenberekening van het jaarsalaris de opbouwfranchise is afgetrokken, wordt het resterend bedrag pensioengrondslag genoemd.
pensioenjaren	In de pensioenberekening zijn vaak pensioenjaren van belang. In het reglement staat vanaf wanneer ze geteld worden. Dat kan het moment van toetreding tot de pensioenregeling zijn, maar ook kunnen er voorliggende dienstjaren worden meegeteld. De jaren lopen door tot de pensioendatum. Als een deelnemer tijdens het dienstverband overlijdt, wordt het partner- en wezenpensioen bepaald mede aan de hand van de pensioenjaren die nog doorgebracht hadden kunnen worden tot de pensioendatum. Door waardeoverdracht kunnen er extra pensioenjaren zijn toegekend.
pensioenoverzicht	Een pensioenuitvoerder moet aan de deelnemers in de pensioenregeling een overzicht sturen van de actuele stand van hun pensioenen. Dit overzicht vermeldt ook de uitgangspunten waarop de pensioenen berekend zijn, zoals het jaarsalaris en een parttimepercentage.
premiegrondslag	Het salaris onder aftrek van de premiefranchise. De premiegrondslag is bepalend voor de door de werkgever en werknemer te betalen premie.
risico (pensioen op risicobasis; pensioen met risicokarakter)	De pensioenen op risicobasis worden jaar voor jaar – uiterlijk tot ontslag of pensionering – vastgesteld voor het geval het risico zich zal voordoen in dat jaar. Doet zich het risico niet voor, dan heeft deze pensioenaanspraak geen waarde. Het hier bedoelde risico zijn overlijden of intreden van arbeidsongeschiktheid. Bij pensioenen met een risicokarakter volgt er geen pensioenuitkering als de deelnemer eerst met ontslag gaat en het risico zich daarna voordoet.
scheiding	Uit elkaar gaan van partners heeft verschillende juridische varianten. Welke pensioenrechten de ex-partner houdt, is wettelijk geregeld voor ouderdoms- en voor partnerpensioen. Zie hiervoor het pensioenreglement. Bij scheiding behouden de kinderen van de deelnemer aanspraak op wezenpensioen.
toeslagen	Een pensioenfonds kan beslissen om door middel van toeslagen te proberen de pensioenen waardevast of welvaartsvast te houden.
uitkeringsovereenkomst	Een uitkeringsovereenkomst is een pensioenafpraak waarbij het te verkrijgen pensioen wordt vastgesteld in concrete jaarlijkse pensioenbedragen.
uitvoeringsovereenkomst	Wettelijk is voorgeschreven dat een werkgever die een pensioenregeling heeft, die moet onderbrengen bij een pensioenfonds of een verzekeraar. Daarvoor moet een overeenkomst gesloten worden, de uitvoeringsovereenkomst.
verevening	Als één partner van een gehuwd stel ouderdomspensioen ontvangt, zullen in de praktijk beide echtgenoten daarvan genieten. De wetgever vindt het daarom logisch dat bij scheiding het ouderdomspensioen ook over beide partners verdeeld wordt. Dat heet verevening van het ouderdomspensioen. Bij scheiding kunnen de echtgenoten andere afspraken maken.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk I	Pensioenregeling en uitvoering
Artikel 1	Pensioenregeling en deelnemers
Artikel 2	Uitvoering van de pensioenregeling
Artikel 3	Informatie voor de deelnemers
Hoofdstuk II	Berekeningsgrondslagen
Artikel 4	Berekeningsgrondslagen
Hoofdstuk III	Pensioenaanspraken
Artikel 5	Ouderdomspensioen
Artikel 6	Partnerpensioen
Artikel 7	ANW-hiatenpensioen
Artikel 8	Partnerbegrip
Artikel 9	Wezenpensioen
Artikel 10	Toeslagen
Hoofdstuk IV	Keuzemogelijkheden
Artikel 11	Verschuiving van de pensioendatum
Artikel 12	Variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen
Artikel 13	Ruil van partnerpensioen naar extra ouderdomspensioen of omgekeerd
Artikel 14	Algemene bepalingen over keuzemogelijkheden
Hoofdstuk V	Bijzondere gebeurtenissen en situaties; verplichtingen deelnemer
Artikel 15	Tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap
Artikel 16	Waardeoverdracht
Artikel 17	Pensioenopbouw na arbeidsongeschiktheid
Artikel 18	Gevolgen van beëindiging partnerrelatie voor partnerpensioen
Artikel 19	Gevolgen van beëindiging partnerrelatie voor ouderdomspensioen
Artikel 20	Pensionering
Artikel 21	Verval en afkoop van kleine pensioenen
Artikel 22	Verplichtingen van de deelnemer
Hoofdstuk VI	Financiële bepalingen
Artikel 23	Financiering van de pensioenregeling
Artikel 24	Deelnemersbijdrage
Artikel 25	Uitkering van de pensioenen
Hoofdstuk VII	Overige bepalingen
Artikel 26	Fiscale maximering
Artikel 27	Beperkingen
Artikel 28	Wijzigingsvoorbehoud
Artikel 29	Kortingsregel
Artikel 30	Onvoorziene gevallen
Artikel 31	Overgangsbepalingen
Bijlagen	Partnerpensioen voor ongehuwd samenwonende deelnemers A. Factoren vervroegen pensioendatum B. Factoren ruil ouderdomspensioen AOW-overbruggingspensioen C. Factoren hoog/laag pensioen D. Factoren uitruil ouderdomspensioen/partnerpensioen

HOOFDSTUK I PENSIOENREGELING EN UITVOERING

Artikel 1 Pensioenregeling en deelnemers

1. Rockwool B.V., gevestigd te Roermond, hierna de werkgever genoemd, heeft voor zijn werknemers een pensioenregeling getroffen. Deze pensioenregeling is omschreven in dit pensioenreglement. De pensioenregeling wordt uitgevoerd door Stichting Pensioenfonds Rockwool, verder het pensioenfonds genoemd.
2. Deelnemers in deze pensioenregeling zijn de werknemers met een arbeidsovereenkomst met de werkgever. De opneming geschiedt per de 1^e van de maand indien de werknemer voor de 17^e dag van de maand aan de gestelde vereisten voldoet. Indien de werknemer op of na de 17^e van de maand aan de gestelde vereisten voldoet geschiedt de opneming per de 1^e van de volgende maand.
3. Ook andere werknemers dan werknemers van de werkgever kunnen als deelnemer opgenomen worden. Dit kan alleen als de werkgever en de werknemer dat uitdrukkelijk hebben afgesproken en het pensioenfonds de werknemer als deelnemer heeft geaccepteerd.
4. Het deelnemerschap eindigt
  - a. Door het overlijden van de deelnemer;
  - b. Op de pensioendatum;
  - c. Door beëindiging van het dienstverband met de werkgever vóór de pensioendatum (ontslag) dan wel, indien sprake is van een werknemer zonder arbeidsovereenkomst met de werkgever, door beëindiging van het betreffende dienstverband.

Het deelnemerschap eindigt niet als bij het einde van het dienstverband de pensioenopbouw vanwege arbeidsongeschiktheid wordt voortgezet zoals genoemd in artikel 17. Het deelnemerschap wordt dan voortgezet in de mate waarin de voortgezette pensioenopbouw bestaat en duurt zolang dat recht bestaat.

Als de deelnemer onbetaald verlof heeft, blijft de aanspraak op partner- en wezenpensioen en ANW-hiatenpensioen gedurende maximaal 18 maanden ongewijzigd in stand. Wat de gevolgen van onbetaald verlof zijn voor de overige pensioenen, bepalen de werkgever en de werknemer in overleg.

Artikel 2 Uitvoering van de pensioenregeling

1. De werkgever heeft de uitvoering van de pensioenregeling ondergebracht bij het pensioenfonds. Het pensioenfonds is bereikbaar via Postbus 1160, 6040 KD Roermond. Het pensioenfonds is de pensioenuitvoerder van de pensioenregeling.
2. Het pensioenfonds heeft bij een verzekeraar een herverzekering gesloten voor een deel van de pensioenverplichtingen uit het pensioenreglement. Zolang sprake is van herverzekering, zijn op de pensioenen ook de verzekeringsvoorwaarden van toepassing. Deze voorwaarden zijn opgenomen in de verzekeringsovereenkomst die tussen het pensioenfonds en de verzekeraar voor deze pensioenregeling is gesloten.
3. Het pensioenfonds heeft administratieve werkzaamheden van de pensioenregeling uitbesteed aan AZL N.V.. Deze werkzaamheden zijn beschreven in een overeenkomst inzake pensioenuitvoering.

Artikel 3 Informatie voor de deelnemers

1. Op verzoek stelt het pensioenfonds dit reglement en de geldende statuten beschikbaar voor de deelnemer.
2. Het pensioenfonds stuurt de deelnemers elk jaar de informatie zoals genoemd in artikel 38 Pensioenwet.
3. Het pensioenfonds heeft een klachtenprocedure. Eventuele klachten kunnen worden toegezonden aan het pensioenfonds.

HOOFDSTUK II   BEREKENINGSGRONDSLAGEN

Artikel 4   Berekeningsgrondslagen

1. Voor de hoogte van het ouderdomspensioen, het partnerpensioen en het wezenpensioen zijn de pensioenjaren en de pensioengrondslag van de deelnemer bepalend.
2. Pensioenjaren zijn de jaren gelegen tussen 1 januari 2018 of de latere datum van opneming als deelnemer en de pensioendatum.

Het aantal jaren dat voor de pensioenberekening in aanmerking komt, wordt afgerond op jaren en volle maanden. Hierbij wordt een overblijvend gedeelte van een maand van 15 dagen of meer voor een volle maand gerekend en een overblijvend gedeelte van minder dan 15 dagen verwaarloosd.

Ook tellen als pensioenjaren mee de extra jaren die zijn vastgesteld aan de hand van de waarde van de pensioenaanspraken die de deelnemer heeft opgebouwd bij een vorige werkgever. Deze waarde is dan bij de aanvang van het deelnemerschap overgedragen aan het pensioenfonds.

3. De pensioengrondslag is gelijk aan het jaarsalaris, verminderd met een franchise. De pensioengrondslag wordt bij opname in de pensioenregeling vastgesteld. Vervolgens wordt de pensioengrondslag jaarlijks per 1 januari opnieuw vastgesteld. Wijzigingen op andere data worden niet in aanmerking genomen.
4. Het jaarsalaris is gelijk aan 13 maal het vaste maandsalaris van de deelnemer (inclusief vaste toeslagen), vermeerderd met de vakantietoeslag, berekend over 12 maanden. Een eventuele bijdrage van de werkgever voor een levensloopregeling telt hierbij niet mee. Het jaarsalaris bedraagt met ingang van 1 januari 2019 maximaal € 107.593,- (2019). De hoogte van het maximum in aanmerking te nemen jaarsalaris wordt jaarlijks aangepast overeenkomstig artikel 18ga Wet op de loonbelasting 1964.

Verhogingen van de pensioengrondslag tellen volledig mee in de pensioenberekening tenzij sprake is van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid. In die situatie zijn verhogingen van de pensioengrondslag voor het niet arbeidsongeschikte deel beperkt tot maximaal 10% per jaar.

5. De opbouwfranchise is € 18.749,- (2019) en wordt jaarlijks aangepast op basis van de stijging van de CAO-lonen van Rockwool over de periode 1 januari tot 31 december van het voorafgaande jaar.
6. Indien een deelnemer parttime werkt,
  - Wordt de pensioengrondslag op fulltimebasis vastgesteld;
  - Wordt ieder pensioenjaar waarin parttime is gewerkt voor een evenredig deel in aanmerking genomen. Voor toekomstige pensioenjaren wordt in dit verband aangenomen dat het laatste parttimepercentage tot de pensioendatum gelijk blijft.
7. Bij een wijziging van het parttimepercentage gedurende het jaar wordt de wijziging per de wijzigingsdatum in aanmerking genomen.

HOOFDSTUK III   PENSIOENAANSPRAKEN

Artikel 5   Ouderdomspensioen.

1. Het ouderdomspensioen gaat in op de 1^e dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 68 jaar wordt. Het loopt door tot het einde van de maand waarin de (gewezen) deelnemer overlijdt.
2. De jaarlijkse opbouw van het ouderdomspensioen is gelijk aan 1,875% van de pensioengrondslag van de deelnemer van het betreffende jaar. Voor 2019 geldt, op grond van het bepaalde in artikel 29 lid 3, een opbouw van ouderdomspensioen van 1,774%.
3. Het ouderdomspensioen heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet. Dat betekent dat het pensioen vooraf wordt vastgesteld in concrete pensioenbedragen.
4. De uitkeringsovereenkomst wordt in ieder jaar getoetst aan de criteria van artikel 10 (toeslagen) en artikel 29 (kortingsregel) met als mogelijk gevolg een aanpassing van de concrete bedragen als vermeld in lid 3.
5. De opbouw van ouderdomspensioen zoals genoemd in lid 2 eindigt op hetzelfde moment dat de

tussen werkgever en pensioenfonds gesloten uitvoeringsovereenkomst eindigt.

Artikel 6   **Partnerpensioen**

1. Het partnerpensioen gaat in op de 1^e van de maand waarin de (gewezen) deelnemer overlijdt. Het loopt door tot het einde van de maand waarin de partner overlijdt.
2. De deelnemer bouwt jaarlijks partnerpensioen op ter grootte van 70% van het in artikel 5 lid 2 vastgestelde ouderdomspensioen. Bij overlijden tijdens de deelneming is het partnerpensioen gelijk aan het opgebouwde partnerpensioen verhoogd met 70% van het ouderdomspensioen dat de deelnemer tot de pensioendatum had kunnen opbouwen uitgaande van de laatst vastgestelde pensioengrondslag.
3. Het partnerpensioen is een pensioen op opbouwbasis en heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet. Dit betekent dat het pensioen vooraf wordt vastgesteld in concrete pensioenbedragen.
4. Er bestaat geen recht op partnerpensioen als op of na de pensioendatum:
  - De gewezen deelnemer in het huwelijk treedt; of
  - De gewezen deelnemer een geregistreerd partnerschap aangaat; of
  - De gewezen deelnemer een ongeregistreerd partnerschap aangaat dat voldoet aan de voorwaarden zoals omschreven in artikel 8.
5. De uitkeringsovereenkomst wordt in ieder jaar getoetst aan de criteria van artikel 10 (toeslagen) en artikel 29 (kortingsregel) met als mogelijk gevolg een aanpassing van de concrete bedragen als vernoemd in lid 3.

Artikel 7   **ANW-hiatenpensioen**

1. Het ANW-hiatenpensioen gaat in op de 1^e dag van de maand waarin de deelnemer vóór de pensioendatum overlijdt. Het loopt door tot het einde van de maand voorafgaand aan de maand waarin de echtgenote/echtgenoot, de geregistreerde partner c.q. de ongeregistreerde partner 68 jaar wordt of tot de eerdere 1^e van de maand waarin voor de partner de AOW ingaat. Als de partner eerder overlijdt, loopt het pensioen door tot het einde van de maand waarin de partner overlijdt.
2. De hoogte van het ANW-hiatenpensioen is gelijk aan het bedrag op jaarbasis van de uitkering voor een nabestaande zonder kinderen volgens de Algemene nabestaandenwet, zoals dat geldt op 1 januari van het jaar waarin de deelnemer overlijdt. (Per 1 januari 2019 is dit € 15.496,-) Het door het pensioenfonds uit te keren bedrag ANW-hiatenpensioen aangevuld met de wettelijke ANW-uitkering vanuit de overheid bedraagt niet meer dan het bedrag op jaarbasis van de uitkering krachtens de Algemene Nabestaandenwet voor een nabestaande zonder kinderen, als geldend op 1 januari van het jaar van overlijden van de deelnemer.
3. Dit ANW-hiatenpensioen heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet. Dat betekent dat het vooraf wordt vastgesteld in concrete pensioenbedragen. Dit pensioen kent een zuiver risicokarakter; het heeft geen opbouwwaarde. Bij overlijden na einde van de deelname in deze pensioenregeling volgt er geen uitkering.
4. De uitkeringsovereenkomst wordt in ieder jaar getoetst aan de criteria van artikel 10 (toeslagen) en artikel 29 (kortingsregel) met als mogelijk gevolg een aanpassing van de concrete bedragen als vernoemd in lid 3.

Artikel 8   **Partnerbegrip**

1. De partner in dit pensioenreglement is:
  - a. De echtgenote/echtgenoot van de (gewezen) deelnemer.
  - b. De geregistreerde partner van de (gewezen) deelnemer. Dit is de ongehuwde persoon met wie de ongehuwde (gewezen) deelnemer volgens de bepalingen in het Burgerlijk Wetboek een geregistreerd partnerschap is aangegaan. Het geregistreerd partnerschap wordt gelijkgesteld aan het huwelijk. Deze partner wordt hieronder 'geregistreerde partner' genoemd.
  - c. De ongeregistreerde partner van de (gewezen) deelnemer. Dit is de ongehuwde persoon:
    - Met wie noch de (gewezen) deelnemer, noch een andere persoon dan de (gewezen) deelnemer een geregistreerd partnerschap is aangegaan; en
    - Met wie de (gewezen) deelnemer minimaal een half jaar een gezamenlijke huishouding

voert; en

- Die niet in de rechte lijn of in de tweede graad aan de (gewezen) deelnemer verwant is; en
- Die met de (gewezen) deelnemer een notarieel samenlevingscontract heeft gesloten. Dit contract moet minimaal de volgende gegevens bevatten: de geboortedata en de burgerlijke staat van de deelnemer en de partner, de aanvangsdatum van de gezamenlijke huishouding en enige vermogensrechtelijke bepalingen.

Deze partner wordt 'ongeregistreerde partner' genoemd en deze partnerrelatie 'ongeregistreerd partnerschap'. Een huwelijk, geregistreerd partnerschap of ongeregistreerd partnerschap dat tot stand komt na de pensioendatum geeft geen recht op partnerpensioen volgens deze pensioenregeling. De (gewezen) deelnemer met een ongeregistreerd partnerschap mag niet gelijktijdig gehuwd zijn of een geregistreerd partnerschap hebben.

2. Als de gehuwde deelnemer of de deelnemer die een geregistreerd partnerschap is aangegaan, ook een ongeregistreerde partner heeft, is er alleen aanspraak op partnerpensioen voor de echtgenote/echtgenoot of de geregistreerde partner. De ongehuwde deelnemer die geen geregistreerd partnerschap is aangegaan, maar die meer ongeregistreerde partners heeft, kan slechts één van hen aanwijzen als partner in de zin van deze pensioenregeling.

Bij een later huwelijk, het later aangaan van een geregistreerd partnerschap of bij latere aanwijzing van een andere ongeregistreerde partner, beschouwt het pensioenfonds voor uitvoering van deze regeling de partnerrelatie met de eerder aangewezen ongeregistreerde partner als beëindigd.

Artikel 9   Wezenpensioen

1. Het wezenpensioen gaat voor ieder pensioengerechtigd kind in op de 1^e van de maand waarin de (gewezen) deelnemer overlijdt. Uitkering van het wezenpensioen loopt door tot het einde van de maand waarin de 21^e verjaardag van het kind valt. Als het kind studeert of invalide is, loopt de uitkering van het wezenpensioen door tot het einde van de maand waarin de 27^e verjaardag van het kind valt. Als het kind eerder overlijdt, ophoudt met studeren of niet meer invalide is, loopt de uitkering door tot het einde van de betreffende maand. Een studerend kind is een kind dat recht heeft op studiefinanciering, of dat studerend is volgens de normen van de Wet studiefinanciering 2000. De toets of een kind invalide is, gebeurt volgens de normen van de Wet studiefinanciering 2000.
2. Het wezenpensioen bij overlijden tijdens het deelnemerschap bedraagt 20% van het partnerpensioen dat de deelnemer op de pensioendatum – bij ongewijzigde voortzetting van het deelnemerschap – zou gaan ontvangen. Het wezenpensioen wordt verdubbeld als de (gewezen) deelnemer overlijdt zonder een partner na te laten of op zodra de partner overlijdt.
3. Pensioengerechtigd zijn:
  - Kinderen van de (gewezen) deelnemer;
  - Kinderen die behoren tot de gezamenlijke huishouding en voor wie de (gewezen) deelnemer of de partner een uitkering ontvangt op grond van de Algemene Kinderbijslagwet of die studeren of invalide zijn;
  - Pleegkinderen en aangehuwde kinderen van de (gewezen) deelnemer (volgens de normen van de Algemene Kinderbijslagwet).Niet pensioengerechtigd zijn kinderen die na de pensioendatum zijn geboren of geadopteerd, of kinderen die na de pensioendatum de status van pleegkind of aangehuwd kind van de gewezen deelnemer hebben gekregen. Indien echter recht op partnerpensioen bestaat op grond van een huwelijk of partnerschap dat reeds bestond vóór de pensioendatum en het kind geboren wordt uit deze relatie, is het kind wel pensioengerechtigd.
4. Het wezenpensioen heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet. Dat betekent dat het vooraf wordt vastgesteld in concrete pensioenbedragen.
5. De uitkeringsovereenkomst wordt in ieder jaar getoetst aan de criteria van artikel 10 (toeslagen) en artikel 29 (kortingsregel) met als mogelijk gevolg een aanpassing van de concrete bedragen als vermeld in lid 3.

Artikel 10   Voorwaardelijke toeslagverlening

1. Het pensioenfonds heeft de ambitie om toeslagen te verlenen op:
  - De ingegane pensioenen (met bijbehorende nog niet ingegane partner- en wezenpensioenen);
  - De nog niet ingegane pensioenen waarop de gewezen deelnemers recht hebben volgens artikel 15;

- Het opgebouwde gedeelte van de pensioenaanspraken van de deelnemers.
Het pensioenfonds bepaalt elk jaar of en zo ja, in hoeverre toeslagen over de pensioenen kunnen worden verleend gelet op de financiële situatie, de te verwachten ontwikkeling daarvan en de wettelijke bepalingen inzake toeslagverlening. Toeslagen zijn voorwaardelijk; er is geen recht op toeslagverlening. Er wordt geen premie betaald voor toeslagen. Volgens de Pensioenwet is dit een voorwaardelijke toeslag. Het pensioenfonds vormt voor toeslagverlening geen reserve, toeslagverlening wordt gefinancierd uit beleggingsrendement.
2. De maximaal geambieerde toeslag op het opgebouwde gedeelte van de pensioenaanspraken van de deelnemers is gelijk aan de het percentage waarmee de lonen zijn aangepast per 1 januari ten opzichte van 1 januari van het voorafgaande jaar conform de CAO van de werkgever. De geambieerde toeslag op de ingegane pensioenen (met bijbehorende nog niet ingegane partner- en wezenpensioenen) en de nog niet ingegane pensioenen waarop de gewezen deelnemers recht hebben volgens artikel 15 is maximaal gelijk aan de ontwikkeling van het prijsindexcijfer voor de maand september ten opzichte van dat indexcijfer voor de maand september van het daaraan voorafgaande jaar. Het hier bedoelde prijsindexcijfer is het consumentenprijsindexcijfer voor werknemersgezinnen alle huishoudens, zoals vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CPI alle huishoudens). Bij vervallen van dat indexcijfer of bij wijziging in de berekening daarvan, zal de toeslagverlening daaraan naar billijkheid worden aangepast.
  3. Pensioenaanspraken of gedeelten daarvan waarvoor volgens artikel 17 nog voortgezette opbouw plaatsvindt, worden niet verhoogd.
  4. Het bestuur van het pensioenfonds heeft het recht het toeslagenbeleid aan te passen. Toekomstige wijzigingen in het toeslagbeleid zijn bindend voor alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.
  5. Indien in enig jaar de toeslag niet, dan wel, niet volledig, plaats heeft gevonden kan het bestuur besluiten tot het toekennen van inhaal van de niet, dan wel, niet volledig toegekende toeslagen. Dit besluit kan alleen worden genomen wanneer de beleidsdekkingsraad 130% of hoger is.

HOOFDSTUK IV KEUZEMOGELIJKHEDEN

Artikel 11 Verschuiving van de pensioendatum

1. De (gewezen) deelnemer kan op verzoek de pensioendatum vervroegen. Dit verzoek moet minimaal 6 maanden voor de beoogde pensioendatum bij het pensioenfonds zijn ingediend. Vervroeging is alleen mogelijk in hele maanden.

De deelnemer moet bij vervroeging het dienstverband beëindigen. Als de deelnemer een deel van het pensioen vervroegt (deeltijdpensioen), moet hij/zij het dienstverband met hetzelfde percentage verminderen.

Voor degene die op het moment van de vervroeging nog deelnemer is in de pensioenregeling, wordt het ouderdomspensioen eerst verlaagd door toepassing van de bepalingen over tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap. Pas daarna wordt het pensioenbedrag omgerekend.

Het ouderdomspensioen wordt omgerekend op basis van de factoren opgenomen in Bijlage A. bij dit pensioenreglement.

2. In geval van pensioenvervroeging heeft de (gewezen) deelnemer de mogelijkheid om een deel van het levenslange ouderdomspensioen om te zetten in een AOW-overbruggingspensioen. Dit laatste pensioen is bedoeld om de AOW te overbruggen in de periode van de vervroegde pensioendatum tot de 1^e van de maand waarin de 66^e, 67^e of 68^e verjaardag van de (gewezen) deelnemer valt.

Het AOW-overbruggingspensioen dat de (gewezen) deelnemer door deze ruil krijgt, wordt bepaald volgens de factoren opgenomen in Bijlage B. bij dit pensioenreglement.

Artikel 12 Variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer heeft de keuze om vanaf de pensioendatum eerst een aantal jaren - maximaal 10 - een hoog pensioen te ontvangen en daarna een laag. Of juist eerst een aantal jaren - maximaal 10 - een laag pensioen te ontvangen en daarna een hoog. Hierbij gaat het om hele

jaren.

2. Het lage pensioen mag niet lager zijn dan 75% van het hoge pensioen. Als het lage pensioen 75% bedraagt van het hoge, dan is het hoge pensioen gelijk aan het percentage opgenomen in Bijlage C. bij dit pensioenreglement.
3. Bij een door de (gewezen) deelnemer gekozen andere pensioendatum dan de pensioenleeftijd van 68 jaar gelden andere factoren zoals door het pensioenfonds vastgesteld.

Artikel 13   Ruil van partnerpensioen naar extra ouderdomspensioen of omgekeerd

1. De (gewezen) deelnemer kan het partnerpensioen op de pensioendatum ruilen om het ouderdomspensioen te verhogen. De gewezen deelnemer met een partner heeft daarvoor de instemming nodig van de partner. De hoogte van de uitruil wordt bepaald volgens de factoren opgenomen in Bijlage D. bij dit pensioenreglement.
2. Een eenmaal gemaakte keuze voor uitruil is onherroepelijk.
3. Er is geen ruil mogelijk van het partnerpensioen waarop een gewezen partner recht heeft behouden als gevolg van artikel 18.
4. Als gevolg van aanspraken die aan een of meer gewezen partners zijn toegekend, kan het partnerpensioen op de pensioendatum of bij eerder einde van het deelnemerschap voor de dan aanwezige partner lager zijn dan 70% van het ouderdomspensioen. De (gewezen) deelnemer heeft dan de mogelijkheid om een zodanig deel van het ouderdomspensioen te ruilen voor extra partnerpensioen dat de verhouding tussen deze beide pensioenen 100:70 bedraagt. De hiervoor te hanteren factoren worden afgeleid uit Bijlage D. bij dit pensioenreglement.
5. Bij ruil van partnerpensioen naar extra ouderdomspensioen of omgekeerd wijzigt het wezenpensioen niet.

Artikel 14   Algemene bepalingen over keuzemogelijkheden

1. Bij een combinatie van keuzemogelijkheden bepaalt het pensioenfonds zo nodig de volgorde van de verschillende keuzes.
2. Bij de toepassing van keuzemogelijkheden mogen er geen pensioenaanspraken ontstaan of overblijven die lager zijn dan de grens voor afkoop van kleine pensioenen. Zie artikel 21. Dit betekent het volgende:
  - Bij vervroeging van het ouderdomspensioen moet het nieuwe ouderdomspensioen boven de afkoopgrens blijven.
  - Bij variatie in hoogte van het ouderdomspensioen moet het lage pensioen boven de afkoopgrens blijven.
  - Bij ruil van een gedeelte van het partnerpensioen naar extra ouderdomspensioen moet het resterende deel van het partnerpensioen boven de afkoopgrens blijven.
  - Bij ruil van een gedeelte van het ouderdomspensioen naar extra partnerpensioen moet het resterende deel van het ouderdomspensioen boven de afkoopgrens blijven, en moet het nieuwe partnerpensioen ook boven de afkoopgrens blijven.
3. Bij de toepassing van de ruilverhoudingen is de leeftijd van de (gewezen) deelnemer in jaren en maanden bepalend. Voor leeftijden die niet in de voorgaande artikelen zijn genoemd, stelt het pensioenfonds de ruilverhouding op eenzelfde wijze vast.
4. Het pensioenfonds stelt periodiek de ruilverhouding vast zoals genoemd in de vorige artikelen.

HOOFDSTUK V   BIJZONDERE GEBEURTENISSEN EN SITUATIES; VERPLICHTINGEN DEELNEMER

Artikel 15   Tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap

1. Als het deelnemerschap - anders dan door overlijden - eindigt vóór de pensioendatum, behoudt de gewezen deelnemer recht op het ouderdoms-, partner- en wezenpensioen dat tot de datum van

beëindiging is opgebouwd. Het pensioen dat tot de beëindigingsdatum is opgebouwd is het pensioen dat berekend is op grond van de pensioenjaren tot de beëindigingsdatum.

2. De aanspraak op ANW-hiatenpensioen vervalt.
3. Als een deelnemer aansluitend op het deelnemerschap recht heeft op een uitkering op grond van de Werkloosheidswet, houdt de gewezen deelnemer gedurende die periode aanspraak op ANW-hiatenpensioen. De hoogte van dit pensioen wordt tijdsevenredig vastgesteld op basis van het aantal pensioenjaren van de deelnemer tot de beëindigingsdatum van het deelnemerschap.

Artikel 16   Waardeoverdracht

1. Bij opname in de pensioenregeling heeft de deelnemer het recht de waarde van pensioenen die opgebouwd zijn in een of meer vorige dienstverbanden over te laten dragen naar het pensioenfonds.
2. Na opname in de pensioenregeling is het pensioenfonds verplicht de ontvangen waarde van kleine pensioenen uit een vorig dienstverband aan te wenden ter verwerving van pensioenaanspraken voor de deelnemer.
3. Aan de hand van de beschikbare overdrachtswaarde bepaalt het pensioenfonds de extra aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen in de verhouding 100/70/14. De extra aanspraken worden vervolgens op dezelfde manier behandeld als aanspraken die in deze pensioenregeling zijn opgebouwd. Het recht op waardeoverdracht bestaat niet als de pensioenopbouw in het desbetreffende vorige dienstverband is beëindigd vóór 8 juli 1994. Waardeoverdracht is in deze gevallen alleen mogelijk wanneer de betrokken werkgevers en de betrokken pensioenuitvoerders bereid zijn aan de waardeoverdracht mee te werken.
4. Als de gewezen deelnemer gaat deelnemen in de pensioenregeling van een volgende werkgever, heeft hij/zij het recht de waarde van de opgebouwde pensioenaanspraken over te laten dragen naar de pensioenuitvoerder van die nieuwe werkgever. Deze overdracht kan voor wat betreft het partnerpensioen slechts plaatsvinden na schriftelijke toestemming van de partner die begunstigde is voor het partnerpensioen. Door de overdracht vervallen de aanspraken die op grond van dit reglement zijn verkregen.
5. Indien na beëindiging van het deelnemerschap op of na 1 januari 2019 het ouderdomspensioen minder bedraagt dan het bedrag dat de Pensioenwet noemt voor afkoop van pensioen, draagt het pensioenfonds de waarde van de pensioenaanspraken over naar de pensioenuitvoerder waar de gewezen deelnemer pensioen opbouwt.
6. Indien het pensioenfonds na vijf pogingen in minimaal vijf jaar, maar niet voor 1 januari 2024, geen nieuwe pensioenuitvoerder heeft gevonden waar de gewezen deelnemer pensioen opbouwt, koopt het pensioenfonds de pensioenaanspraken op dat moment af overeenkomstig artikel 21.

Artikel 17   Pensioenopbouw na arbeidsongeschiktheid

1. Als de deelnemer tijdens het deelnemerschap voor 35% of meer arbeidsongeschikt wordt en recht heeft op een WIA-uitkering, dan heeft hij/zij ook recht op gehele of gedeeltelijke voortgezette opbouw van de pensioenaanspraken. De voortgezette opbouw loopt dan ook door na een eventuele beëindiging van het dienstverband.
2. Recht op voortgezette pensioenopbouw is er ook als de deelnemer ziek is bij einde van het deelnemerschap en hij/zij aansluitend recht krijgt op een WIA-uitkering wegens 35% of meer arbeidsongeschiktheid.

Als (en zolang) de deelnemer recht heeft op een WIA-uitkering die gebaseerd is op een arbeidsongeschiktheid van	wordt de pensioenopbouw voortgezet voor
80% - 100%	100%
65% - 80%	72,5%
55% - 65%	60%
45% - 55%	50%
35% - 45%	40%
minder dan 35%	n.v.t.

3. Als de deelnemer na (gedeeltelijke) beëindiging van het dienstverband volledig revalideert, stopt

voortgezette pensioenopbouw.

4. Als de deelnemer na (gedeeltelijke) beëindiging van het dienstverband revalideert tot een mate van arbeidsongeschiktheid die in een andere klasse valt, vermindert of vervalt de voortgezette pensioenopbouw. Als de mate van arbeidsongeschiktheid daarna weer toeneemt tot een percentage dat valt in een andere klasse, wordt de voortgezette pensioenopbouw vermeerderd tot maximaal het percentage dat gold op de datum van beëindiging van het dienstverband. Maar alleen als de mate van arbeidsongeschiktheid minimaal 35% is gebleven.
5. Voortgezette pensioenopbouw vindt plaats op basis van de verzekerde bedragen tot het moment waarop de deelnemer arbeidsongeschikt is geworden. Als het jaarsalaris verlaagd is in verband met ziekte, wordt die verlaging genegeerd.
6. Voor het ANW-hiatenpensioen geldt de voortgezette verzekering voor het bedrag dat gold op de laatste 1^e januari waarop de deelnemer nog arbeidsgeschikt was.
7. Voortzetting van de pensioenopbouw vindt alleen plaats voor de soorten pensioen waarop de deelnemer al vóór de beëindiging van het dienstverband aanspraak had. Voor dat tijdstip mogen hierop ook niet de bepalingen over tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap zijn toegepast.
8. Het aangaan van een partnerrelatie na het einde van het dienstverband geeft geen recht op ANW-hiatenpensioen.
9. Als de deelnemer gebruik maakt van de mogelijkheid om de pensioendatum te vervroegen, vervalt de voortgezette opbouw op de vervroegde pensioendatum.
10. Indien de deelnemer op de pensioendatum geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is, zal het uit te keren pensioen tezamen met inkomsten voortvloeiende uit uitkeringen ter zake van arbeidsongeschiktheid (van overheidswege dan wel een andere door de werkgever getroffen regeling) van de deelnemer, niet meer bedragen dan 80% van het laatstverdiende jaarsalaris van de deelnemer. Van een gewezen werknemer wordt het laatstverdiende salaris hierbij fictief geïndexeerd op basis van de algemene loonronde van de werkgever als ware de gewezen werknemer tot de ingangsdatum van het pensioen in dienst van de werkgever. Bij de berekening van de inkomsten voortvloeiende uit uitkeringen ter zake van arbeidsongeschiktheid wordt ervan uitgegaan dat de deelnemer een WAO-aanvullingspensioen dan wel een WGA-hiaatverzekering verzekerd heeft. Zolang een overschrijding van de genoemde 80% zich voordoet, bestaat voor de pensioengerechtigde geen recht op dat deel van het pensioen dat uitgaat boven genoemde grens.

Artikel 18   Gevolgen van beëindiging partnerrelatie voor partnerpensioen

1. Onder beëindiging van de partnerrelatie wordt in dit pensioenreglement verstaan
  - Echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed;
  - Beëindiging van het geregistreerd partnerschap met wederzijds goedvinden of door ontbinding op verzoek van één van de partners;
  - Beëindiging van het ongeregistreerd partnerschap door beëindiging van de gezamenlijke huishouding.

Onder beëindiging van de partnerrelatie in de zin van dit pensioenreglement valt niet de situatie dat de partners aansluitend aan de ene vorm van de relatie - huwelijk, geregistreerd partnerschap of ongeregistreerd partnerschap - met elkaar een andere van deze relatievormen aangaan.

2. Bij beëindiging van de partnerrelatie behoudt de gewezen partner aanspraak op het partnerpensioen dat tot die datum is opgebouwd.
3. Als de partnerrelatie van een gewezen deelnemer eindigt op de wijze zoals omschreven in lid 1, wordt bij het overlijden van die gewezen deelnemer de gewezen partner als partner beschouwd. Hij/zij houdt dan recht op het partnerpensioen dat bij het einde van het deelnemerschap was vastgesteld. Dit geldt alleen als deze partnerrelatie al bestond bij het einde van het deelnemerschap.
4. De bepalingen in lid 2 en 3 zijn niet van toepassing als:
  - de echtgenoten of de geregistreerde partners bij huwelijkse voorwaarden of bij voorwaarden van geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijk gesloten overeenkomst met betrekking tot de scheiding anders overeenkomen. Het pensioenfonds moet hiermee instemmen;
  - bij beëindiging van een ongeregistreerd partnerschap de partners schriftelijk anders

overeenkomen. Het pensioenfonds moet hiermee instemmen.

5. Het partnerpensioen voor een volgende partner is het pensioen dat kan worden verkregen volgens artikel 6, verminderd met de aanspraak van de gewezen partner.
6. In geval van beëindiging van de partnerrelatie van een (gewezen) deelnemer wordt voor de verdubbeling van het wezenpensioen de gewezen partner die aanspraak heeft behouden op partnerpensioen, als partner beschouwd.

Artikel 19 Gevolgen van beëindiging partnerrelatie voor ouderdomspensioen

1. In geval van echtscheiding, scheiding van tafel en bed of beëindiging van geregistreerd partnerschap, kan de (gewezen) echtgenote/echtgenoot of de gewezen geregistreerde partner recht hebben op verevening van het ouderdomspensioen volgens de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Wet VPS). (Pensioenverevening is niet aan de orde bij omzetting van een huwelijk in een geregistreerd partnerschap of omgekeerd, en ook niet bij beëindiging van een ongeregistreerd partnerschap.)

Er is geen recht op verevening als het bedrag van de verevening lager is dan de wettelijke grens.
2. De hoofdregel van de Wet VPS is dat het ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk of geregistreerde partnerschap is opgebouwd, voor de helft toekomt aan de gewezen partner. Partijen kunnen hierover afwijkende afspraken maken.
3. Het recht op verevening kan alleen rechtstreeks bij het pensioenfonds geldend gemaakt worden als het verzoek binnen twee jaar na de scheidingsdatum bij het pensioenfonds is ingediend. Dit moet gebeuren met het formulier dat daarvoor wettelijk is voorgeschreven.
4. Partijen kunnen op grond van artikel 5 van de Wet VPS ervoor kiezen om het vereveningsrecht, samen met het partnerpensioen van de gewezen echtgenote/echtgenoot of geregistreerde partner, om te zetten naar een eigen ouderdomspensioen voor de gewezen echtgenote/echtgenoot of geregistreerde partner. Het pensioenfonds stelt bij deze conversie de eis dat de pensioendatum wordt bepaald volgens de regels van dit reglement; ook de overige regels van dit reglement moeten zoveel mogelijk worden gevolgd.

Artikel 20 Pensionering

1. De pensioendatum is de 1^e dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 68 jaar wordt. Dit is niet het geval als hij/zij gebruik maakt van de mogelijkheid om de pensioendatum te verschuiven.
2. Als de (gewezen) deelnemer niet heeft laten weten dat hij/zij de pensioendatum wil verschuiven, zal het pensioenfonds hem/haar enkele maanden voor de pensioendatum hierover informeren.

Artikel 21 Verval en afkoop van kleine pensioenen

1. Indien bij beëindiging van het deelnemerschap op of na 1 januari 2019 het jaarlijks ouderdomspensioen € 2,- of minder bedraagt, vervallen de pensioenaanspraken op dat moment aan het pensioenfonds, tenzij de deelnemer verhuist naar een staat die deel uitmaakt van de Europese Unie of die partij is bij de overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte en hij het pensioenfonds daarvan bij de beëindiging op de hoogte heeft gesteld.
2. Als bij ingang van het pensioen het ouderdomspensioen lager is dan de wettelijke grens die daarvoor op dat moment geldt, heeft het pensioenfonds het recht om de pensioenaanspraken af te kopen indien de pensioengerechtigde met de afkoop instemt.
3. Als bij het overlijden van de (gewezen) deelnemer het partnerpensioen en/of wezenpensioen lager is dan de wettelijke grens die daarvoor op dat moment geldt, heeft het pensioenfonds het recht om deze pensioenen af te kopen. De afkoopwaarde wordt dan uitgekeerd aan de partner en de wees.
4. Bij een afkoop past het pensioenfonds vanaf 1 januari 2019 de afkoopfactoren toe zoals vermeld in bijlage E. bij dit pensioenreglement.

Artikel 22   Verplichtingen van de deelnemer

1. De deelnemer moet het pensioenfonds direct informeren over:
  - Huwelijk en echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed;
  - Het aangaan van een geregistreerd partnerschap en beëindiging van het geregistreerd partnerschap met wederzijds goedvinden of ontbinding van het geregistreerd partnerschap;
  - De totstandkoming van een ongeregistreerd partnerschap en de beëindiging daarvan (zie lid 2 en 3 van dit artikel);
  - Het overlijden van de echtgenote/echtgenoot, de geregistreerde partner of de ongeregistreerde partner.

2. Als de deelnemer in aanmerking wil komen voor partnerpensioen voor de ongeregistreerde partner (met wie hij/zij minimaal een half jaar een gezamenlijke huishouding heeft gevoerd en nog voert), dan moet de deelnemer aan het pensioenfonds een notariële samenlevingsovereenkomst overleggen.
Deze samenlevingsovereenkomst moet in ieder geval de volgende gegevens bevatten: de geboortedata en burgerlijke staat van de deelnemer en zijn/haar partner, de aanvangsdatum van de gezamenlijke huishouding en enige vermogensrechtelijke bepalingen (bijvoorbeeld een regeling over de verdeling van de kosten van de gezamenlijke huishouding).
De deelnemer staat ervoor in dat de gegevens in de akte juist zijn.

3. Als het ongeregistreerde partnerschap eindigt, moet de deelnemer het pensioenfonds hierover direct schriftelijk informeren. In deze schriftelijke verklaring moeten in ieder geval de namen en geboortedata van beide partners zijn opgenomen en de datum waarop de gezamenlijke huishouding is geëindigd. De deelnemer en zijn/haar partner moeten deze verklaring ondertekenen. Wanneer de deelnemer aannemelijk maakt dat hij/zij ondanks zijn/haar inspanningen, geen medeondertekening van de gewezen partner heeft gekregen, mag het pensioenfonds afgaan op een eenzijdige verklaring van de deelnemer.

4. Na beëindiging van het deelnemerschap is de gewezen deelnemer verplicht het pensioenfonds direct te informeren over het einde van een partnerrelatie. Hierbij gaat het niet om het overlijden van de partner.

5. Als het pensioenfonds op grond van de Wet op de medische keuringen medische waarborgen mag vragen, dan moet de werknemer aan het medisch onderzoek meewerken.

6. De werkgever en het pensioenfonds zijn niet aansprakelijk als een pensioen niet of niet juist is zeker gesteld omdat de deelnemer niet, niet goed of niet tijdig aan zijn/haar verplichtingen heeft voldaan.

HOOFDSTUK VI   FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 23   Financiering van de pensioenregeling

1. Financiering van de pensioenregeling is vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst.

2. De werkgever is op jaarbasis een vaste premie voor de financiering van de uit het pensioenreglement voortvloeiende pensioenaanspraken en pensioenuitkeringen verschuldigd ter grootte van 20% van de premiegrondslag in enig kalenderjaar. Deze premie is voor onbepaalde tijd vastgesteld. Voor de deelnemers geldt op jaarbasis een premie voor de financiering van de uit het pensioenreglement voortvloeiende pensioenaanspraken en pensioenuitkeringen van 12,6% van de premiegrondslag in enig kalenderjaar. De premie voor de deelnemers wordt vastgesteld tijdens het periodiek collectief arbeidsvoorwaardenoverleg tussen de werkgever en de vakverenigingen, waarbij de volgende uitgangspunten worden gehandhaafd:
  - De totale premiebijdrage maakt onderdeel uit van het premiebeleid zoals vastgelegd in het pensioenreglement;
  - De totale premie dient kostendekkend te zijn en in overeenstemming met de door De Nederlandsche Bank en de bij of krachtens de Pensioenwet gestelde vereisten;
  - Een overschot of tekort op de totale premiebijdrage kan nimmer leiden tot aanpassing van de bijdrage van de werkgever;
  - Voor de werkgever geldt geen bijstortingsverplichting als er bij het pensioenfonds een tekort is. De werkgever heeft geen recht op premiekorting of premierestitutie.

Artikel 24   Deelnemersbijdrage

1. De deelnemer is verplicht jaarlijks 12,6% van zijn premiegrondslag bij te dragen in de kosten van de pensioenregeling. Hierbij geldt voor de vaststelling van de pensioengrundslag een franchise van € 20.504,- (premiefranchise 2019). De deelnemersbijdrage wordt vastgesteld in het arbeidsvoorwaardenoverleg en vastgelegd in de CAO van Rockwool.
2. De deelnemer is geen bijdrage verschuldigd als sprake is van voortgezette pensioenopbouw na arbeidsongeschiktheid volgens artikel 17. Bij gedeeltelijke voortgezette opbouw is de bijdrage voor een deel verschuldigd.
3. De werkgever houdt de bijdragen van de deelnemer in op zijn/haar salaris in dezelfde termijnen als waarin het salaris wordt uitbetaald.

Artikel 25   Uitkering van de pensioenen

1. Het pensioenfonds keert de pensioenen aan de pensioengerechtigden uit in maandelijkse termijnen bij achterafbetaling op de 1^e dag van elke maand en zorgt voor de wettelijke inhoudingen op de uitkeringen.
2. De eerste uitkering geschiedt op de eerste vervaldag na ingang van het pensioen.

HOOFDSTUK VII   OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 26   Fiscale maximering

1. Een AOW-overbruggingspensioen is maximaal gelijk aan twee keer het AOW-bedrag voor een gehuwde zonder toeslag, inclusief vakantie-uitkering.
2. Het jaarlijkse levenslange partnerpensioen is maximaal gelijk aan 70% van de laatste pensioengrundslag.
3. Het jaarlijkse wezenpensioen is maximaal gelijk aan 14% (voor volle wezen 28%) van de laatste pensioengrundslag. De pensioengrundslag voor deze maxima is het laatste jaarsalaris van de deelnemer verminderd met een franchise die volgens de Wet op de loonbelasting 1964 minimaal in aanmerking moet worden genomen als franchisebedrag bij de vaststelling van een pensioengrundslag. Dit franchisebedrag is gelijk aan 100/75 maal het enkelvoudige AOW-pensioen voor een gehuwde vermeerderd met de vakantie-uitkering, dat geldt op 1 januari van het jaar van vaststelling van de pensioengrundslag.
4. Overschrijding van deze maxima door oorzaken zoals omschreven in artikel 18d van de Wet op de loonbelasting 1964, blijven buiten beschouwing. Dit geldt ook voor overschrijding doordat tot 1 januari 2015 de salarismaximering van artikel 18ga van die wet niet gold.
5. Als een (gewezen) deelnemer gedurende het deelnemerschap parttime heeft gewerkt, wordt:
  - De laatste pensioengrundslag op fulltimebasis vastgesteld;
  - Deze pensioengrundslag vermenigvuldigd met het parttimepercentage. Bij wisselende parttimepercentages gedurende het deelnemerschap wordt het gewogen gemiddelde parttimepercentage genomen.

Artikel 27   Beperkingen

1. Alle mededelingen die de werkgever voor de pensioenregeling aan het pensioenfonds doet, mag het pensioenfonds als juist aanvaarden. Bij gebleken fouten van de werkgever spant het pensioenfonds zich in om alsnog aanvullende financiering van de werkgever te krijgen.
2. Het pensioenfonds vraagt in beginsel geen medische waarborgen voor het toekennen of verhogen van pensioenaanspraken. Als op grond van de Wet op de medische keuringen medische waarborgen gevraagd mogen worden, kan het pensioenfonds dit doen. Wanneer de deelnemer vervolgens naar het oordeel van het pensioenfonds geen normale levens- of validiteitskansen heeft, worden de pensioenaanspraken niet of niet volledig toegekend. In dat geval bezien de werkgever en het pensioenfonds of er een bijzondere regeling kan worden getroffen, en zo ja, welke. Een medisch onderzoek kan deel uit maken van de medische waarborgen die de deelnemer moet

leveren.

3. De aanspraken uit deze pensioenregeling kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, of formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden. In de Pensioenwet is bepaald in welke gevallen dit wel is toegestaan.

Artikel 28   **Wijzigingsvoorbehoud**

1. De werkgever behoudt zich het recht voor om in het kader van de Collectieve Arbeidsovereenkomst (CAO) een aanpassing van de pensioenregeling overeen te komen met de sociale partners. Deze aanpassing wordt voorgelegd aan het bestuur van het pensioenfonds.
2. Indien de werkgever voornemens is van dit recht gebruik te maken, zal de werkgever het bestuur en de deelnemers hiervan onverwijld in kennis stellen en in overleg treden betreffende de eventuele herziening van de pensioenregeling.
3. Het bestuur van het pensioenfonds stelt de deelnemers onverwijld in kennis van de hiervoor benoemde aanpassing op voordracht van de werkgever. Het deel van de pensioenaanspraken dat is gevormd door reeds gestorte bedragen zal niet worden aangetast.
4. Een voorgestelde aanpassing van de pensioenregeling wordt aan het bestuur van het pensioenfonds voorgelegd ter beoordeling. Het bestuur van het pensioenfonds dient te beoordelen of en in hoeverre de aanpassing uitvoerbaar is gegeven de voor onbepaalde tijd vastgestelde premiebijdrage van de werkgever.
5. Het staat het bestuur van het pensioenfonds vrij om de aangegeven aanpassing van de pensioenregeling te weigeren op basis van financiële of anderszins zwaarwegende redenen.

Artikel 29   **Kortingsregel**

1. Ieder jaar wordt door het bestuur van het pensioenfonds beoordeeld in hoeverre de financiële positie van het fonds alsmede de bijdragen in dat jaar voldoen aan de minimum financiële eisen zoals beschreven door de Toezichthouder.
2. Indien de financiële positie of de bijdragen in enig jaar niet voldoen aan het hiervoor gestelde, geeft het bestuur van het pensioenfonds prioriteit aan het herstellen van de risicodekking van het pensioenfonds boven het opbouwen van de rechten van deelnemers. Het bestuur van het pensioenfonds neemt een besluit gehoord hebbende de actuaris van het fonds.
3. Indien de bijdragen in een bepaald jaar onvoldoende zijn om de toename van de pensioenaanspraken in dat jaar in te kopen, moeten deze aanspraken worden vastgesteld op een naar rato van het premietekort verminderd bedrag, tenzij op een andere wijze in het premietekort kan worden voorzien.
4. Het bestuur van het pensioenfonds kan, afhankelijk van de financiële positie en nadat reguliere toeslagen dan wel inhaaltoeslagen hebben plaatsgevonden, besluiten tot herstel van de aangepaste verwerving van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 10 lid 5.
5. Indien er sprake is van een vermogenstekort bij het pensioenfonds en is voldaan aan de voorwaarden van artikel 134 Pensioenwet, kan het bestuur besluiten de aanspraken op reeds ingegane pensioenuitkeringen en op toekomstige pensioenen te verminderen naar evenredigheid van hun aanspraken ten tijde van de vermindering.
6. Het pensioenfonds stelt de werkgever, de deelnemers, gewezen deelnemer en pensioengerechtigden direct schriftelijk in kennis van het in lid 1 bedoelde voorgenomen bestuursbesluit. De vermindering van de pensioenuitkeringen en pensioenen kan op zijn vroegst plaatsvinden één maand nadat aan de verplichting op grond van dit lid en De Nederlandsche Bank hierover door het pensioenfonds is geïnformeerd.
7. Het bestuur van het pensioenfonds kan besluiten tot herstel van verminderde aanspraken overeenkomstig artikel 10 lid 5.

Artikel 30   **Onvoorziene gevallen**

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het pensioenfonds.

Artikel 31   **Overgangsbepalingen**

1. Dit pensioenreglement is in werking getreden op 1 januari 2018 en laatstelijk gewijzigd per 1 januari 2019.
2. Dit pensioenreglement vervangt het voorgaande reglement. De deelnemers aan de pensioenregeling volgens dit pensioenreglement kunnen geen rechten meer ontlenen aan het voorgaande pensioenreglement. Alle op grond van het tot 1 januari 2018 geldende pensioenreglement opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen worden per die datum collectief actuariael neutraal omgezet in aanspraken op ouderdomspensioen dat ingaat op de 1^e dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 68 jaar wordt. Op de omgezette pensioenaanspraken is dit pensioenreglement volledig van toepassing.
3. Voor degenen die al deelnemer waren in de vorige pensioenregeling gelden de volgende bijzondere bepalingen:
  - a. de krachtens de vorige regeling gesloten verzekeringen zijn per 31 december 2005 premievrij gemaakt conform artikel 15 "Tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap". Het fonds heeft het voornemen om deze premievrije aanspraken voor de deelnemers jaarlijks aan te passen conform het bepaalde in artikel 10.
  - b. het ouderdomspensioen wordt in afwijking van het in artikel 5 lid 2 bepaalde gesteld op het per 31 december 2005 krachtens de vorige regeling verzekerde pensioen; hierop wordt met ingang van 1 januari 2006 artikel 5 lid 2 toegepast, met dien verstande dat op laatstgenoemde datum onder wijziging van de pensioengrondslag wordt verstaan de wijziging van de pensioengrondslag per die datum ten opzichte van de laatstelijk volgens de vorige regeling vastgestelde pensioengrondslag.
4. Voor de deelnemers, geboren op of na 1 januari 1950, die per 31 december 2005 in dienst waren van de werkgever, is een overgangsregeling van toepassing. Doel van de overgangsregeling is de betrokken deelnemers op de aangepaste vroegpensioenleeftijd een totaal bereikbaar pensioenniveau te bieden dat vergelijkbaar is met de te bereiken pensioenaanspraken op de 62-jarige leeftijd in de pensioenregeling, die tot 1 januari 2006 van kracht was, gemeten naar de situatie op 31 december 2005. De van toepassing zijnde aangepaste vroegpensioenleeftijd is afhankelijk van de leeftijd van de betrokken deelnemer op 1 januari 2005 en wel als volgt:

Leeftijdsstaffel aangepaste vroegpensioenleeftijd

Leeftijd op 01-01-2005	Aangepaste vroegpensioenleeftijd	
50-55	62 jaar en 4 maanden	Indien van toepassing is voor de betrokken deelnemers per 1 januari 2006, per individu, een aanvullend ouderdomspensioen met bijbehorende partnerpensioen (70%) vastgesteld, uitgaande van een pensioeningsang op 65-jarige
45-50	62 jaar en 10 maanden	
40-45	63 jaar en 4 maanden	
35-40	64 jaar	
30-35	64 jaar en 6 maanden	
30-	65 jaar	

leeftijd, dat vanaf 1 januari 2006, evenredig in de toekomst tot de genoemde aangepaste vroegpensioenleeftijd zal worden opgebouwd.

Eventueel wordt daarnaast een extra aanvullend ouderdomspensioen met bijbehorend partnerpensioen (70%) vastgesteld, dat vanaf 1 januari 2006 evenredig in de toekomst wordt opgebouwd, waarbij de betreffende opbouwperiode is gemaximeerd op 15 jaar, gerekend vanaf 1 januari 2006.

Indien en zolang de betrokken deelnemer deelneemt aan de pensioenregeling worden de reeds opgebouwde aanvullende pensioenaanspraken in deze regeling geïndexeerd conform artikel 10 van dit reglement. Na beëindiging van het dienstverband door ontslag of door (vroegtijdig) pensioneren, worden opgebouwde aanspraken geïndexeerd conform artikel 10 van dit reglement.

5. Voor deelnemers die op 1 januari 2003 jonger zijn dan 50 jaar en al deelnemer waren op 1 januari 2003 gelden de volgende bijzondere bepalingen:

I. Basispensioenregeling

De krachtens de vorige basispensioenregeling te verkrijgen pensioenaanspraken worden per 31 december 2002 verminderd tot tijdsevenredige aanspraken over de pensioenjaren gelegen vóór 1 januari 2003.

II. Prepensioenregeling

- a. De krachtens de vorige prepensioenregeling te verkrijgen prepensioenaanspraken uit hoofde van het werkgeversdeel, worden per 31 december 2002 verminderd tot tijdsevenredige aanspraken over de prepensioenjaren gelegen vóór 1 januari 2003.
- b. De opbouw van het krachtens de vorige prepensioenregeling omschreven kapitaal bij leven uit hoofde van het werknemersdeel is per 31 december 2002 beëindigd onder toepassing van de bepalingen over tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap.
De door de deelnemer tot en met 31 december 2002 opgebouwde premievrije waarde van deze kapitaalverzekering is per 1 januari 2003 aangewend voor de financiering van extra aanspraken op ouderdoms-, partner- en c.q. wezenpensioen, conform de onderhavige (nieuwe) regeling.
- c. Het krachtens de vorige prepensioenregeling verzekerde kapitaal bij overlijden uit hoofde van het werknemersdeel is per 31 december 2002 vervallen.

III. Garantieregeling

- a. bij een voortgezet deelnemerschap tot de pensioendatum bedraagt op die datum het totaal van de aanspraken, bestaande uit de aanspraak op levenslang ouderdomspensioen en overbruggingspensioen uit hoofde van de onderhavige (nieuwe) regeling en de aanspraak op levenslang ouderdomspensioen uit hoofde van de hiervoor onder A.II.a. omschreven omzetting uit de vorige pensioenregeling, uit te keren tussen leeftijd 62 en 65, ten minste 85% van de krachtens de vorige prepensioenregeling toegezegde aanspraak op prepensioen; indien blijkt dat de aanspraak minder is dan voornoemde 85% wordt voor dit verschil een prepensioen verzekerd;
- b. bij een voortgezet deelnemerschap tot de 1-ste van de maand waarin de 65-ste verjaardag van de deelnemer valt, bedraagt op die datum het totaal van de aanspraken op levenslang ouderdomspensioen, bestaande uit de aanspraak op levenslang ouderdomspensioen uit hoofde van de onderhavige (nieuwe) regeling, de hiervoor onder A.I. bedoelde aanspraak op levenslang ouderdomspensioen en de hiervoor onder A.II.a. omschreven aanspraak op levenslang ouderdomspensioen, uit te keren vanaf leeftijd 65, ten minste 85% van de krachtens de vorige basispensioenregeling toegezegde aanspraak op levenslang ouderdomspensioen; het partner- en/of wezenpensioen wordt conform de vorige basispensioenregeling hiervan afgeleid;
indien blijkt dat de aanspraak minder is dan voornoemde 85% wordt voor dit verschil een levenslang ouderdomspensioen verzekerd;
- c. de opbouw en financiering van het onder a en b bedoelde verschil vindt tijdsevenredig plaats tot de pensioendatum.

De desbetreffende aanspraken van de deelnemers zijn vastgelegd in het "Persoonlijk Pensioen Overzicht" van de betrokken deelnemer en maakt als zodanig onderdeel uit van de onderhavige overgangsregeling.

6. Deelnemers van wie het dienstverband met de werkgever is geëindigd vóór de ingangsdatum van dit pensioenreglement en die aan de vorige regelingen alleen nog deelnamen vanwege voortgezette pensioenopbouw tijdens arbeidsongeschiktheid, worden geen deelnemer in deze pensioenregeling. Zij blijven deelnemer in de regeling volgens het vorige pensioenreglement.
7. Geen opbouw van garantieaanspraken vindt plaats vanaf 1 januari 2015 tenzij sprake is van nog beschikbare fiscale ruimte die betrekking heeft op het deelnemerschap gelegen vóór 1 januari 2015.
8. In afwijking van hetgeen is opgenomen in artikel 17 (Pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid) geldt voor de per 1 januari 2018 (gedeeltelijk) arbeidsongeschikte deelnemers uit hoofde van het voorgaande pensioenreglement dat de pensioenopbouw voor het vrijgestelde deel wordt voortgezet tot de 1^e van de maand waarin de deelnemer de 67-jarige leeftijd bereikt.

Partnerpensioen voor ongehuwd samenwonende deelnemers

Bijlage bij het pensioenreglement 2018 dat op 1 januari 2018 in werking is getreden.

Deze bijlage is bestemd voor ongehuwd samenwonende deelnemers.

Als u ongehuwd samenwoont en uw partnerschap heeft laten registreren bij de burgerlijke stand, heeft u - volgens de bepalingen van het pensioenreglement - recht op partnerpensioen.

Wanneer u ongehuwd samenwoont zonder met uw partner een geregistreerd partnerschap te zijn aangegaan, kunt u eveneens in aanmerking komen voor partnerpensioen. Hiervoor moet u voldoen aan de eisen die hieronder omschreven zijn.

U moet eerst een notariële samenlevingsovereenkomst overleggen aan het pensioenfonds. Zonder deze overeenkomst heeft uw partner geen recht op partnerpensioen bij uw overlijden.

Een partner is in dit verband de ongehuwde persoon van het eigen of het andere geslacht met wie u geen geregistreerd partnerschap bent aangegaan, maar met wie u minimaal gedurende een half jaar een gezamenlijke huishouding heeft gevoerd en nog voert. De partner mag niet met een andere persoon een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan en mag bovendien niet in de rechte lijn of in de tweede graad aan u verwant zijn.

De notariële samenlevingsovereenkomst moet de volgende gegevens bevatten:

1. de naam, de geboortedatum en de burgerlijke staat van u en uw partner;
2. de aanvangsdatum van de gezamenlijke huishouding (eventueel met vermelding van het adres);
3. enige vermogensrechtelijke bepalingen (bijvoorbeeld een regeling over de verdeling van de kosten van de huishouding).

Als u om privacy-redenen geen inzicht wilt geven in de samenlevingsovereenkomst, dan kunt u de notaris vragen om, naast de samenlevingsovereenkomst, een verklaring op te stellen waarin de gegevens onder 1 en 2 zijn vermeld en waarin staat dat in de samenlevingsovereenkomst enige vermogensrechtelijke bepalingen zijn opgenomen.

BIJLAGE A. Vervroeging van ouderdomspensioen

In deze tabel is af te lezen welke aanspraken op levenslang ouderdomspensioen aangekocht kunnen worden door vervroeging van € 100 aan levenslang ouderdomspensioen met ingangsdatum op leeftijd 68 jaar. De hoogte van het partnerpensioen verandert hierbij niet.

Beoogde pensioenleeftijd	resterend ouderdomspensioen in percentage van het pensioen op de normale pensioendatum
68	100%
67	94,03%
66	88,57%
65	83,57%
64	78,98%
63	74,77%
62	70,91%
61	67,35%
60	64,07%
59	61,05%
58	58,26%

BIJLAGE B. Uitrui van ingaand ouderdompensioen in tijdelijk ouderdompensioen

In onderstaande tabel is af te lezen hoeveel aanspraken op direct ingaand ouderdompensioen nodig zijn voor het uitruilen naar € 100 aanspraken op direct ingaand tijdelijk ouderdompensioen (van huidige leeftijd tot genoemde eindleeftijden 66, 67 en 67 jaar en 3 maanden). Vanwege de variërende AOW-leeftijd is leeftijd 66 tot en met 67 jaar en 3 maanden weergegeven. Voor tussenliggende leeftijden (zowel qua huidige leeftijd als qua eindleeftijd) gelden afwijkende bedragen.

Vervroegde pensioenleeftijd	In te ruilen levenslang ouderdompensioen om € 100 jaarlijks AOW-overbruggingspensioen te krijgen			
	tot 66 jaar en 4 maanden	tot 66 jaar en 8 maanden	tot 67 jaar	tot 67 jaar en 3 maanden
57	38,25	39,49	40,71	41,63
58	35,36	36,66	37,95	38,91
59	32,24	33,60	34,96	35,97
60	28,87	30,31	31,73	32,79
61	25,23	26,74	28,24	29,35
62	21,28	22,87	24,45	25,62
63	17,01	18,68	20,33	21,57
64	12,39	14,13	15,87	17,16
65	7,37	9,20	11,02	12,38
66	1,92	3,83	5,74	7,17
67				1,50

BIJLAGE C. Hoog-laag factoren

De bedragen in deze tabel geven de hoogte van de hoge uitkering weer bij het uitruilen van € 100 aan direct ingaand levenslang ouderdomspensioen voor een uitkering die een vast aantal jaren hoog is waarna een levenslange uitkering volgt. De lage uitkering is 75% van de hoge uitkering.

Voorbeeld: stel dat een deelnemer op 60-jarige leeftijd met pensioen gaat en gedurende vijf jaar een hoge uitkering wenst, dan ontvangt hij bij uitruil van € 100 direct ingaand ouderdomspensioen gedurende vijf jaar een uitkering van € 123,83 om vervolgens vanaf leeftijd 65 jaar een uitkering van € 92,87 (dit is 75% x € 123,83) te ontvangen.

Hoog-laag uitkering in % van oorspronkelijk ouderdomspensioen met eerst een hoge uitkering gevolgd door een levenslange uitkering die 75% bedraagt van de hoge uitkering											
	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68
1	131,40	131,35	131,29	131,22	131,15	131,08	131,00	130,92	130,83	130,73	130,63
2	129,53	129,42	129,31	129,19	129,06	128,92	128,77	128,61	128,44	128,26	128,06
3	127,72	127,57	127,41	127,23	127,05	126,85	126,64	126,41	126,17	125,91	125,64
4	125,98	125,79	125,58	125,36	125,12	124,87	124,60	124,32	124,02	123,69	123,35
5	124,32	124,08	123,83	123,57	123,29	122,99	122,67	122,34	121,98	121,61	121,20
6	122,72	122,45	122,17	121,87	121,55	121,21	120,85	120,47	120,07	119,64	119,19
7	121,20	120,90	120,58	120,25	119,89	119,52	119,12	118,71	118,27	117,81	117,32
8	119,75	119,42	119,07	118,71	118,33	117,92	117,50	117,05	116,58	116,09	115,57
9	118,36	118,01	117,64	117,25	116,85	116,42	115,97	115,50	115,00	114,48	113,94
10	117,05	116,68	116,29	115,88	115,45	115,00	114,53	114,04	113,52	112,98	112,42

BIJLAGE D. Ruil van partnerpensioen naar extra ouderdompensioen

In onderstaande tabel is af te lezen welke aanspraken op direct ingaand ouderdompensioen aangekocht kunnen worden door uitruil van € 100 aan aanspraken op partnerpensioen.

Voorbeeld: op leeftijd 65 jaar kan een aanspraak van € 100 partnerpensioen uitgeruild worden in een direct ingaand ouderdompensioen van € 34,40.

Uitruil van € 100 partnerpensioen in direct ingaand ouderdompensioen	
Leeftijd	Pensioenleeftijd 68
58	24,93
59	25,99
60	27,10
61	28,25
62	29,45
63	30,70
64	32,00
65	33,34
66	34,72
67	36,13
68	37,58

BIJLAGE E. Afkoopfactoren

In deze tabel is af te lezen welke bedragen er verkregen worden bij het afkopen van € 100 ouderdomspensioen met ingangleeftijd 68, € 100 latent partnerpensioen en € 100 ingegaan wezenpensioen met eindleeftijd 27 jaar.

leeftijd	Afkoop per € 100 ouderdomspensioen	Afkoop per € 100 latent partnerpensioen	Afkoop per € 100 ingegaan partnerpensioen	Afkoop per € 100 ingegaan wezenpensioen
0				2.278,83
1				2.213,18
2				2.146,22
3				2.077,93
4				2.008,34
5				1.937,44
6				1.865,24
7				1.791,76
8				1.716,91
9				1.640,55
10				1.562,66
11				1.483,21
12				1.402,16
13				1.319,47
14				1.235,09
15	606,12	186,99	4.196,98	1.148,99
16	618,36	192,79	4.173,40	1.061,11
17	630,81	198,78	4.149,27	971,40
18	643,46	204,95	4.124,53	879,95
19	656,34	211,31	4.099,16	786,86
20	669,43	217,86	4.073,14	692,18
21	682,73	224,60	4.046,42	596,04
22	696,25	231,52	4.018,98	498,54
23	709,98	238,63	3.990,79	399,89
24	723,95	245,93	3.961,85	300,39
25	738,13	253,41	3.932,10	200,35
26	752,52	261,09	3.901,60	100,12
27	767,12	268,96	3.870,28	0,00
28	781,04	277,03	3.838,16	
29	796,97	285,28	3.805,22	
30	812,23	293,71	3.771,46	
31	827,69	302,33	3.736,81	
32	843,37	311,10	3.701,29	
33	859,26	320,04	3.664,84	
34	875,36	329,14	3.627,54	
35	891,65	338,39	3.589,37	
36	908,14	347,77	3.550,23	
37	924,81	357,33	3.510,18	
38	941,68	367,06	3.469,18	
39	958,71	376,93	3.427,24	
40	975,92	386,91	3.384,32	
41	993,29	397,01	3.340,47	
42	1.010,81	407,22	3.295,72	
43	1.028,46	417,51	3.249,99	
44	1.046,24	427,86	3.203,26	
45	1.064,12	438,26	3.155,71	
46	1.082,07	448,74	3.107,17	
47	1.100,09	459,26	3.057,88	
48	1.118,17	469,71	3.007,69	
49	1.136,37	480,16	2.956,57	
50	1.154,83	490,56	2.904,44	
51	1.173,57	500,85	2.851,42	
52	1.192,69	510,94	2.797,61	
53	1.212,23	520,79	2.742,97	
54	1.232,26	530,34	2.687,32	
55	1.252,86	539,55	2.630,85	

Pensioenreglement 2018
Stichting Pensioenfonds Rockwool

56	1.274,17	548,31	2.573,52	
57	1.296,22	556,64	2.515,30	
58	1.319,19	564,41	2.456,20	
59	1.343,04	571,64	2.396,42	
60	1.367,67	578,37	2.335,66	
61	1.393,31	584,36	2.274,35	
62	1.419,82	589,72	2.212,33	
63	1.447,36	594,28	2.149,39	
64	1.475,96	597,91	2.085,63	
65	1.505,50	600,61	2.021,11	
66	1.536,11	602,16	1.955,97	
67	1.567,80	602,45	1.890,24	
68	1.600,47	601,53	1.823,79	
69			1.757,07	
70			1.689,92	
71			1.622,31	
72			1.554,56	
73			1.486,42	
74			1.418,23	
75			1.350,04	
76			1.282,05	
77			1.214,44	
78			1.147,49	
79			1.081,25	
80			1.015,82	
81			952,06	
82			889,83	
83			829,26	
84			770,69	
85			713,90	
86			659,54	
87			607,92	
88			559,39	
89			513,20	
90			470,36	
91			431,07	
92			394,29	
93			360,51	
94			329,72	
95			301,83	
96			276,72	
97			254,19	
98			234,21	
99			216,74	
100			201,69	
101			189,40	
102			178,59	
103			169,13	
104			160,87	
105			153,67	
106			147,41	
107			141,99	
108			137,29	
109			133,24	
110			129,74	